

Аграрні експортні горизонти України

Міністерство освіти і науки України
Миколаївський національний аграрний університет

Бібліотека

Аграрні експортні горизонти України

Рекомендаційний покажчик літератури

Миколаїв
2017

УДК 339.564

A25

Укладачі: І. А. Фисенко, зав. сектором бібліотеки

Редактори: О. Г. Пустова, директор бібліотеки МНАУ

Д. В. Ткаченко, зав. відділом бібліотеки

Аграрні експортні горизонти України : рек. покажч. літ. /
A25 уклад. . А. Фисенко ; за ред. О. Г. Пустова, Д. В. Ткаченко. – Ми-
колаїв : МНАУ, 2017. – 40 с.

ПЕРЕДМОВА

Бібліографічний покажчик «Аграрні експортні горизонти України» присвячений темі аграрного експорту України.

До складу покажчика увійшли відомості про навчальні посібники, монографії, статті з наукових періодичних видань, а також матеріали всесвітньої мережі Інтернет.

При підготовці видання були використані фонди, каталоги та картотеки бібліотеки, бази даних бібліотеки МНАУ та електронні версії повнотекстових документів, розміщених в Інтернет.

Матеріали у покажчику розміщено за алфавітом авторів та назв видань.

Опис документів наведено мовою оригіналу. Бібліографічний опис зроблено за ДСТУ ГОСТ-7.1:2006 «Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання». Слова і словосполучення скорочуються відповідно діючим стандартам ДСТУ 35.82-97 «Скорочення слів в українській мові у бібліографічному описі. Загальні вимоги та правила», ГОСТ 7.12-93 «Библиографическая запись. Сокращение слов на русском языке. Общие правила и требования». Бібліографічний покажчик адресований науковцям, спеціалістам сільського господарства, аспірантам, викладачам і студентам.

ВСТУП

Агропромисловий комплекс (АПК)– це сукупність виробничо взаємопов’язаних підприємств з вирощування, зберігання, заготівлі, транспортування, переробки і реалізації сільськогосподарської продукції, а також обслуговуючих та допоміжних підприємств та організацій. Агропромисловий комплекс розвивається на основі агропромислової інтеграції і відіграє важливу роль у більшості країн світу. Адже саме він виконує важливу суспільну функцію – забезпечує населення продуктами харчування. Більшість з них відносяться до товарів широкого споживання, від забезпечення якими та якості яких залежать фізичне здоров’я населення, що дуже важливо для збереження і покращання його генофонду, забезпечення хоча б простого відтворення населення в країнах перехідної економіки. Дуже гостро ця проблема постала і в Україні, де в останні роки поглиблюються процеси депопуляції населення.

У той же час, Україна здавна є землеробською країною, характеризується надзвичайно сприятливими економічними та природними умовами для розвитку сільського господарства і має великий споживчий ринок продуктів харчування. Формування потужного, з розвинутою структурою АПК продовжувалось в Україні століттями. Протягом усієї історії розвитку країни саме агропромислові підприємства займали провідне місце в її господарстві. І навіть у другій половині ХХ століття при великій структурній диверсифікації виробництва агропромисловий комплекс залишався одним з провідних

міжгалузевих виробничих комплексів в Україні. До його складу входить майже 100 виробництв. АПК, поряд з промисловістю, відіграє провідну роль у господарстві, на його частку припадає майже 30% національного доходу України, зайнято близько 25% працюючих.

Продукція сільського господарства та харчової промисловості традиційно займає велику частку в загальному експорті України.

За десять місяців 2016 року аграрний експорт склав понад 40% всього експорту України, а це більше \$11 млрд. Його регіональна структура виглядає наступним чином:

- Країни Азії – 45,7%
- ЄС – 27,8%
- Країни Африки – 15,3%
- Країни СНД – 8%
- США – 0,3%

Серед продуктів, які принесли нам найбільшу експортну виручку, були:

- олія соняшникова, сафлорова або бавовняна – 24,1%
- пшениця – 19,1%
- кукурудза – 15,9%
- соя – 5,1%
- ячмінь – 4,8%
- макуха – 4,8%

Головними країнами-імпортерами української продукції в ЄС стали Іспанія, Нідерланди, Польща, Італія, Німеччина, Франція, Бельгія, Великобританія,

Португалія, Румунія, Угорщина та Греція. 277 українських підприємств можуть експортувати свою продукцію до країн ЄС, зокрема – 97 з них харчові та 180 нехарчові продукти тваринного походження.

Попри те, що Європейський Союз буде залишатись нашим стратегічним партнером у аграрній сфері найближчим часом, зацікавленість наших експортерів у розширенні співпраці з країнами Азії та глобальні економічні процеси дають підстави говорити про те, що ми побачимо зростання нашого експорту до країн Південно-Східної Азії у 2017 році. Серед ТОП-10 імпортерів нашої сільськогосподарської продукції вже сьогодні ми бачимо такі країни, як Китай та Індія, із кожною з яких наш річний аграрний товарообіг сягає понад 1 млрд доларів. У випадку Індії ми маємо надію на розвиток торгівлі бобовими та продуктами їхньої переробки, зважаючи на значну ємність індійського ринку. Перші серйозні поставки будуть можливі вже наступного року. Китай традиційно буде лідувати як імпортер нашої аграрної продукції, та ми сподіваємось, що асортимент експорту розшириться за рахунок шроту, жому, певних видів м'яса тощо. Але Азія не обмежується країнами-гігантами з мільярдним населенням. Ми все більшу увагу приділяємо роботі з такими країнами, як Японія та Південна Корея, котрі є потужними імпортерами продовольства (лише РПК імпортує аграрної продукції на більш ніж 25 млрд доларів щорічно), і де ми маємо шанси знайти свої ніші як для сировинних, так і для перероблених продуктів. Конкуренція на таких ринках досить потужна через

традиційну присутність там великих гравців, таких, як США, Австралія та Канада. Але за умови активної торговельної політики та проактивної позиції наших компаній, ми можемо зайняти деякі цікаві ніші переробленої продукції на цих ринках, включаючи органічні продукти (мед, горіхи, сушені фрукти, ягоди тощо). Основна проблема на сьогодні – це те, що нашого виробника та бренд Made in Ukraine на цих ринках споживачі взагалі поки що не знають, тому велика частка роботи буде пов'язана саме з розбудовою українського бренду на даних ринках та посилена презентація продуктів у рамках профільних виставок.

Африка (якщо не брати до уваги традиційного імпортера нашої аграрної продукції – Єгипет) поки залишається відносною *tabula rasa* для наших аграрних і переробних компаній. Відносною, тому що за 10 місяців поточного року ми експортували до країн африканського континенту продукції на майже 1,9 млрд доларів. В основному ми експортуємо туди зернові злаки, насіння олійних, макуху та інші залишки переробки олійних, м'ясо та субпродукти, борошномельну продукцію тощо.

Але на цей регіон ми будемо звертати все більше уваги. За останнє десятиріччя, згідно з офіційними даними ООН, на 60% зріс ВВП континенту, а представників середнього класу стало більше на 90%. Такого швидкого економічного зростання Африка досягла завдяки експорту сировини. Через зростання платоспроможності з одного боку, та дефіциту аграрної продукції – з іншого, континент став привабливим для світових та українських виробників. Наприклад, до 2024 року середній клас у

Субсахарській Африці зросте на 90%, що збільшить вживання харчових продуктів, не тільки базових, а й із додавою вартістю. За 2015 рік до Кенії було експортовано вітчизняної пшениці –135 тис. тонн, м'яса та курятини – 75 тонн, яєць – 77 тонн. Перші кроки є, але ринки Африки ще мало освоєні нашим виробником. Зайняти свої впевнені позиції на цьому ринку українські виробники зможуть завдяки якісній, конкурентоспроможній продукції з достатнім терміном зберігання. Також у країнах Африки великим попитом користується суха молочна продукція. Ця галузь в Україні сьогодні мало розвинена, на жаль, але за грамотного підходу до цієї сфери та інвестування в технології – окупність покаже високий рівень. Необхідно ретельно вивчати систему державних тендерів на континенті, це є найефективнішим інструментом для виходу на національний ринок. Також потрібно уважно дивитись на країни, які є імпортерами «хабами» для продуктів харчування та через які наша продукція фактично зможе потім потрапляти в усі інші країни континенту.

Близький Схід – це ще один важливий напрямок розвитку нашого експорту найближчим часом. Такі цікаві країни-імпортери, як Іран, Ірак, Саудівська Аравія, Катар та інші мають потенціал до збільшення споживання нашої аграрної продукції, причому, знову ж таки, як у сегменті сировини, так і в сегменті перероблених продуктів із додавою вартістю. Збільшення товарообігу можна буде очікувати з Ізраїлем – у разі успішного завершення перемовин щодо Угоди про ЗВТ.

Країни Північної Америки, зокрема Канада, завдяки підписаній Угоді про ЗВТ, будуть, швидше за все, також збільшувати обсяги імпорту нашої аграрної продукції в окремих групах товарів. Значного зростання експортної активності в даному напрямку в 2017 році, тим не менш, не очікується.

Активна робота Мінагрополітики, Держпродспоживслужби, МЕРТ, ТПП України та МЗС на сьогодні включає в себе такі інструменти просування вітчизняного експорту, як:

- проведення перемовин із компетентними органами потенційних торговельних партнерів України;
- торговельні місії до різних країн (на 2017 рік заплановані місії, наприклад, до Індії, Ірану та інших країн);
- розробка експортного та інвестиційного портфолію сектору;
- офіційна та інформаційна підтримка участі українських компаній у галузевих профільних виставках (ключових);
- розробка прозорих інструментів інформування про існуючі для малих і середніх виробників та переробників можливості допомоги через донорські проекти, пільгові програми кредитування тощо;
- проведення бізнес-форумів для надання можливості зацікавленим компаніям встановлювати прямі контакти з потенційними партнерами.

Спільні зусилля бізнесу, міністерств, асоціацій та інших зацікавлених акторів ринку створять необхідні для

експортного зростання можливості за всіма зазначеними напрямками. А горизонти в українського аграрного та продовольчого експорту є насправді неосяжними.

Джерела:

1. Трофимцева О. Аграрні експортні горизонти – 2017 [Електронний ресурс] / О. Трофимцева . - Режим доступу : <https://agropolit.com/blog/177-agrarni-eksportni-gorizonti-2017> – Дата останнього доступу: 05.12.2017.

2. Експорт і імпорт продукції агропромислового комплексу [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://e-works.com.ua/work/4362_Eksport_i_import_prodykcii_agropromislovogo_kompleksu.html – Дата останнього доступу: 05.12.2017.

Експортні можливості України

1. Аграрії успішно продовжують експортувати українське зерно [Електронний ресурс] // Agro-Polit.com. – 2017. – 3 груд. – Режим доступу : <https://agropolit.com/news/6682-agrariyi-uspishno-prodovjuut-eksportuvati-ukrayinske-zerno> – Дата останнього доступу: 05.12.2017.

2. Білий С. Рифи агроекспорту в ЄС / С. Білий // Плантатор. – 2016. – № 4. – С. 6-9.

3. Білорус О. Г. Глобальна конвергенція ринків та реекспортні геофінанси світового АПК / О. Г. Білорус, В. І. Власов, Г. О. П'ятаченко // Фінанси України. – 2016. – № 8. – С. 24-37.

4. Білорус О. Г. Стратегічні імперативи адаптації та трансформації зовнішньоторговельної діяльності України в умовах європейської інтеграції / О. Г. Білорус, О. В. Гаврилюк // Економіка України. – 2015. – № 11. – С. 4-15.

5. Васюк Т. В. Методи дослідження та визначення економічної ефективності зовнішньоекономічної діяльності суб'єктів господарювання / Т. В. Васюк // Актуальні проблеми економіки. – 2015. – № 3. – С. 131-136.

У статті доведено, що економічна ефективність зовнішньоекономічної діяльності суб'єктів господарювання представляє собою комплексний показник результативності, який залежить від виду зовнішньоекономічної операції і витрат на її здійснення.

6. Вдовиченко А. М. Вплив фіскальної політики на товарний експорт у гравітаційній моделі зовнішньої торгівлі України / А. М. Вдовиченко, А. І. Зубрицький // Фінанси України. – 2016. – № 6. – С. 51-71.

7. Добробог М. Три кити агроекспорту / М. Добробог // Аграрний тиждень. Україна. – 2016. – № 12. – С.28-30.

8. Жарко А. Тарифне регулювання експорту тваринницької продукції з України до ЄС / А. Жарко // Тваринництво сьогодні. – 2016. – № 4. – С. 7-9.

9. Залізнюк В. Прогнозування експортних можливостей українських підприємств на основі аналізу світових ринків продукції сільського господарства / В. Залізнюк // Маркетинг в Україні.– 2015.– № 2.– С. 46-53.

Проаналізовано основні сегменти ринку продукції сільського господарства: ринки продукції тваринництва і рослинництва.

10. Експортні можливості України зростають - Гройсман [Електронний ресурс] // iPress. – 2017. - 21 верес.. - Режим доступу : http://ipress.ua/news/eksportni_mozhlyvosti_ukrainy_zrostayut_groysman_226737.html – Дата останнього доступу: 05.12.2017.

11. Зволинский Б. Развитие семеноводства картофеля и экспортный потенциал / Б. Зволинский // Овощеводство. – 2014. – № 1. – С. 68-70.

12. Зміна традиційних позицій українського експорту / Т. О. Осташко, В. Е. Лір, В. В. Венгер [та ін.] // Економіка і прогнозування. – 2017. – № 2. – С. 57-72.

13. Ібатуллін І. І. Стан та шляхи підвищення експортного потенціалу галузі вівчарства України / І. І. Ібатуллін, В. О. Пабат, В. М. Туринський // Економіка АПК. – 2014. – № 3. – С. 13-23.

14. Івашків І. М. Зовнішньоторговельна орієнтація АПК України щодо реалізації агропродовольчої продукції на ринках ЄС / І. М. Івашків // Агросвіт. – 2015. – № 19. – С. 59-62.

15. Іщук С. О. Структурно-динамічна оцінка експортно-імпортних операцій в Україні і областях Західного регіону / С. О. Іщук // Регіональна економіка. – 2016. – № 3 (81). – С. 43-54.

У статті проведено аналіз динаміки експортно-імпортних операцій в Україні і семи областях Західного регіону у географічному розрізі. Досліджено товарну структуру експорту та імпорту. Розраховано коефіцієнт покриття імпорту експортом за товарними групами.

16. Калінчик М. В. Економіко-екологічна стратегія розвитку аграрного сектору: постановка проблеми / М. В. Калінчик, І. М. Алексеєнко // Агросвіт. – 2016. – № 3. – С. 3-7.

17. Карп'як М. О. Зовнішньоекономічна діяльність регіонів України в умовах російської агресії: структурні особливості / М. О. Карп'як, Н. М. Попади-

нець // Регіональна економіка. – 2016. – № 1 (79). – С. 51-58.

У статті здійснено аналіз особливостей розвитку зовнішньоекономічної діяльності регіонів України за період 2013-2015 рр. та оцінку впливу воєнної агресії з боку Російської Федерації на розвиток їх зовнішньоторговельних зв'язків.

18. Карасьова Н. А. Еволюційні зміни та теорії експортоорієнтованого розвитку / Н. А. Карасьова // Економіка. Фінанси. Право. – 2015. – № 3. – С. 7-11.

19. Кашуба Ю. П. Експортні можливості аграрних підприємств України на ринках ЄС / Ю. П. Кашуба // Економіка АПК. – 2017. – № 10. – С. 70-74.

20. Колодій І. Зовнішньоекономічна діяльність. Правове регулювання / І. Колодій // Фінансовий контроль. – 2016. – № 3. – С. 38-43.

21. Купченко А. Украинский ячмень - брезжит ли новая перспектива? / А. Купченко // Зерно. – 2014. – № 10. – С. 80-87.

22. Кузьменко О. Б. Трансформація територіальної структури аграрного виробництва України: оцінка стану та пріоритетні напрями корегування / О. Б. Кузьменко // Регіональна економіка. – 2016. – № 2 (80). – С. 104-111.

У статті здійснено оцінку трансформації територіальної структури аграрного виробництва України в регіональному аспекті з початку аграрної реформи по нині.

23. Маркович І. Б. Специалізація експортних товарних груп як одна з характеристик торговельного потенціалу держави / І. Б. Маркович // *Актуальні проблеми економіки*. – 2015. – № 10. – С. 37-42.

У статті проведено розрахунок індексів виявлених порівняльних переваг (Баласса) та показників відносних експортних переваг (Вальраса) для окремих груп товарів; визначено ті товарні групи експорту, за якими Україна володіє відносними перевагами на світовому ринку. Виявлено, що найбільшу відносну перевагу України на світовому ринку в 2013 р. мав експорт добрив; залізничних, трамвайних локомотивів та обладнання рухомого складу; зернових культур; заліза та сталі.

24. Мартиненко В. В. Макроекономічний аналіз впливу соціально-економічного розвитку на рівень економічної безпеки України / В. В. Мартиненко // *Актуальні проблеми економіки*. – 2015. – № 6. – С. 402-409.

У статті проведено макроекономічний аналіз впливу 10 показників соціально-економічного розвитку національної економіки на рівень економічної безпеки України. Запропоновано під час прогнозування рівня економічної безпеки України враховувати тенденції динаміки показників експорту й імпорту товарів і послуг.

25. Маслак О. Експортні можливості України [Електронний ресурс] / О. Маслак // *Пропозиція*. - 2013. - N 8. - С. 36-41. – Режим доступу : <http://propozitsiya.com/eksportni-mozhливosti-ukrayini>. – Дата останнього доступу: 05.12.2017.

26. Маслак О. Особливості українського експорту / О. Маслак, І. Куценко // *Пропозиція*. – 2010. -

№ 10. – С. 156- 158.

27. Мешко Н. П. Розвиток експортного потенціалу України у сфері високотехнологічних послуг в умовах євроінтеграції / Н. П. Мешко, Д. М. Щитов // Агросвіт. – 2014. – № 16. – С. 59-63.

28. Міхель Р. В. Аналіз динаміки експорту товарів із Львівської області до Європейського Союзу / Р. В. Міхель // Регіональна економіка. – 2016. – № 2 (80). – С. 62-70. – на англ. мові.

Метою статті є проведення оцінки стану розвитку експортних операцій у Львівській області за товарними групами з урахуванням вимог ЗВТ між Україною і ЄС. Об'єктом аналізу є товарна структура експорту у Львівській області до країн-членів ЄС.

29. Мудрак Р. П. Експорт українського продовольства: стан, тенденції, причини / Р. П. Мудрак // Економіка України. – 2014. – № 5. – С. 70-80.

Досліджено стан українського експорту продовольчих товарів; визначено проблеми сировинного характеру вітчизняного продовольчого сектору при одночасному збільшенні імпорту готових харчових продуктів.

30. Павленко Ю. E-commerce Export - нові можливості для українських підприємців виходу на глобальні ринки / Ю. Павленко // Маркетинг в Україні. – 2016. – № 4. – С. 38-43.

Зміна економічних умов ринку змушує українських виробників та торгових посередників активно розглядати нові можливості експорту товарів.

31. Пенська І. О. Прогнозування стану

зовнішньоекономічної безпеки України / І. О. Пенська, О. Є. Дахнова // Актуальні проблеми економіки. – 2016. – № 8. – С. 430-438.

У статті на основі оцінювання індикаторів зовнішньоекономічної безпеки України за 2008–2015 рр. здійснено прогноз основних показників та загального рівня зовнішньоекономічної безпеки на період 2016–2020 років. З урахуванням прогнозних тенденцій розвитку зовнішньоекономічного сектору сформульовано пропозиції щодо його стабілізації.

32. Пісоченко Тетяна Сергіївна Формування та розвиток експортного потенціалу підприємств агропродовольчого : автореф. дис... канд. економ. наук : 08.00.04 / Т. С. Пісоченко. – Миколаїв : МНАУ, 2017. – 32 с.

33. Пошивалова О. В. Застосування економетричного моделювання до прогнозування експорту та імпорту України / О. В. Пошивалова // Економіка. Фінанси. Право. – 2017. – № 10. – С. 37-40

34. Ранета Л. Анализ украинского экспорта с точки зрения экономической дипломатии: гравитационная модель / Л. Ранета, М. Куничка, М. Греш // Актуальні проблеми економіки. – 2015. – № 11. – С. 43-55.

В статтє проведено анализ експорту України при допомозі гравитационного уавнення с целью определения влияния экономической дипломатии и других факторов на экспортные потоки.

35. Ринки збуту української продукції буде розширено [Електронний ресурс] // AgroPolit. – 2017. – 2

груд. – Режим доступу : <https://agropolit.com/news/6678-rinki-zbutu-ukrayinskoji-produktsiyi-bude-rozshireno>. – Дата останнього доступу: 05.12.2017.

36. Скрипник А. В. Оцінка можливостей експортного потенціалу сільськогосподарської продукції України / А. В. Скрипник, Є. М. Стариченко // Економіка АПК. – 2016. – № 8. – С. 14-21.

37. Трофимцева О. Аграрні експортні горизонти – 2017 [Електронний ресурс] / О. Трофимцева // AgroPolit. – 2016. - 5 груд. – Режим доступу : <https://agropolit.com/blog/177-agrarni-eksportni-gorizonti-2017>. – Дата останнього доступу: 05.12.2017.

38. Трофимцева О. Україна – Туреччина: перспективи партнерства в аграрному секторі [Електронний ресурс] / О. Трофимцева // AgroPolit. – 2017. – 26 черв. – Режим доступу : <https://agropolit.com/blog/220-ukrayina--turechchina-perspektivi-partnerstva-v-agrarnomu-sektori>. – Дата останнього доступу: 05.12.2017.

39. Україна намерена значительно увеличит экспорт в 2018 году [Електронний ресурс] // РБК Україна. – 2017. – 1 груд. - Режим доступу : <https://www.rbc.ua/rus/news/ukraina-namerena-znachitelno-uvlichit-eksport-1512141819.html> – Дата останнього доступу : 07.12.2017.

Україна намерена увеличит экспорт до 55,7 млрд долларов в 2018 году. Об этом в ходе заседания правительства сообщил премьер-министр Украины Владимир Гройсман.

40. Україна планує розширити експорт товарів в Китай [Електронний ресурс] // РБК Україна. – 2017. – 4 груд. - Режим доступу : <https://www.rbc.ua/rus/news/ukraina-planiruet-rasshirit-eksport-tovarov-1512390620.html> - Дата останнього доступу: 07.12.2017

41. Україна у цифрах 2014 : стат. зб. / за ред. І.М. Жук. – К. : Консультант, 2015. – 238 с.

42. Україна у цифрах 2015 : стат. зб. / за ред. І.М. Жук. – К. : Консультант, 2016. – 239 с.

43. Шталь Т. В. Современные методы вычисления экспортно-импортного потенциала предприятия / Т. В. Шталь, М. В. Василенко // Масложировой комплекс. – 2016. – № 4. – С. 43-46.

44. Шубравська О. В. Розвиток агропродовольчого виробництва України: завдання і виклики / О. В. Шубравська // Економіка АПК. – 2016. – № 4. – С. 5-12.

45. Чан-хі, О. С. Зовнішньоторговельні перспективи агропромислового комплексу України в контексті євроінтеграції / О. С. Чан-хі // Агросвіт. – 2016. – № 11. – С. 16-21.

46. Чернобай Л. І. Застосування статистичних методів у плануванні витрат на експортну діяльність / Л. І. Чернобай, Н. О. Вацик, М. В. Кізло // Актуальні проблеми економіки. – 2016. – № 11. – С. 408-424.

У статті запропоновано сукупність статистичних методів, що є інструментами оцінювання та планування витрат на експортну діяльність промислових підприємств

відповідно до авторського підходу, а також послідовність їх застосування.

47. Яців І. Б. Формування експорту продукції тваринного походження підприємствами України / І. Б. Яців // *Агросвіт*. – 2016. – № 15-16. – С. 3-8.

48. Fojtikova L. Economic integration impact on the EU trade structure = Вплив економічної інтеграції на структуру торгівлі в країнах ЄС / L. Fojtikova, B. Vahalik, M. Stanickova // *Актуальні проблеми економіки*. – 2016. – № 8. – С. 41-50.

У статті зроблено спробу визначити, чи призводить економічна інтеграція до торговельної спеціалізації або торговельної концентрації в країнах ЄС, а також чи має зовнішня торгівля ЄС переважно внутрішньогалузевий або міжгалузевий характер. Аналіз охоплює період 2004–2013 рр., його було проведено з використанням статистичних показників двох частин загального обсягу торгівлі ЄС, тобто внутрішньої та зовнішньої торгівлі ЄС. Результати аналізу підтвердили високу залежність країн-членів ЄС від зовнішньої торгівлі поза ЄС. Економічна інтеграція також сприяла підвищенню внутрішньогалузевої торгівлі між членами ЄС. Загалом, глибока інтеграція має позитивний вплив на ріст торгівлі.

49. Khateeb El T.T. Empirical investigation of agriculture exports and growth in Egypt: cointegration and causality analyses = Емпіричне дослідження взаємозв'язку сільгоспекспорту та економічного зростання: тести на коінтеграцію та каузальність за даними Єгипту / Khateeb T.T. El // *Актуальні проблеми економіки*. – 2016. – № 4. – С. 327-339.

Дослідження виявило, що змінні експорту, праці та

капіталу позитивно впливають на зростання сільського господарства. Також доведено двосторонність зв'язку між експортом та розвитком сільського господарства, а також між трудовими ресурсами та розвитком даної галузі. Урядом Єгипту рекомендовано просувати розвиток сільгоспекспорту, оскільки це сприяє економічному зростанню, яке, у свою чергу, сприяє подальшому розвитку експорту.

Експорт продукції сільського господарства

50. Білий С. Рифи агроекспорту в ЄС / С. Білий // Плантатор. – 2016. – № 4. – С. 6-9.

51. Білорус О. Г. Глобальна конвергенція ринків та реекспортні геофінанси світового АПК / О. Г. Білорус, В. І. Власов, Г. О. П'ятаченко // Фінанси України. – 2016. – № 8. – С. 24-37.

52. Волкова Н. Е. Розвиток експортного потенціалу підприємств аграрного сектору Миколаївської області / Н. Е. Волкова, В. С. Оплята // Агросвіт. – 2012. – № 24. – С. 75-78.

53. Герасименко Г. О. Характеристика та аналіз стану зовнішньоекономічної діяльності підприємств легкої промисловості України / Г. О. Герасименко, Ю. В. Гончаров // Актуальні проблеми економіки. – 2015. – № 3. – С. 69-78.

У статті розглянуто стан зовнішньоекономічної діяльності України. Досліджено структуру, обсяг імпорту та експорту товарів легкої промисловості України. Проаналізовано загальні тенденції на ринку шкіряного взуття. Окреслено пріоритетні заходи з покращення стану

зовнішньоекономічної діяльності підприємств легкої промисловості.

54. Голян В. Структурні диспропорції розвитку аграрного сектора України: інституціональне підґрунтя та механізми подолання / В. Голян, Л. Стешенко // Економіст. – 2017. – № 2. – С. 25-28.

55. Добробог М. Три кити агроекспорту / М. Добробог // Аграрний тиждень. Україна. – 2016. – № 12. – С.28-30.

Дослідження виявило, що змінні експорту, праці та капіталу позитивно впливають на зростання сільського господарства. Також доведено двосторонність зв'язку між експортом та розвитком сільського господарства, а також між трудовими ресурсами та розвитком даної галузі. Уряду Єгипту рекомендовано просувати розвиток сільгоспекспорту, оскільки це сприяє економічному зростанню, яке, у свою чергу, сприяє подальшому розвитку експорту.

56. Жуков В. Корма для заграниці. Особенности заготовки высокотоварного сена с перспективой експорта / В. Жуков // Зерно. – 2015. – № 1. – С. 197-202.

57. Івашків І. М. Зовнішньоторговельна орієнтація АПК України щодо реалізації агропродовольчої продукції на ринках ЄС / І. М. Івашків // Агросвіт. – 2015. – № 19. – С. 59-62.

58. Калінчик М. В. Економіко-екологічна стратегія розвитку аграрного сектору: постановка проблеми / М. В. Калінчик, І. М. Алексеєнко // Агросвіт. –

2016. – № 3. – С. 3-7.

59. Карасьова Н. А. Бізнес-середовище експорторієнтованих товаровиробників аграрного сектора / Н. А. Карасьова // Агросвіт. – 2016. – № 23. – С. 15-23.

60. Карасьова Н. А. Експортна перспектива нішевої продукції для малих та середніх підприємств аграрного сектора / Н. А. Карасьова // Агросвіт. – 2017. – № 1-2. – С. 14-18.

61. Карпенко С. М. Основні тенденції розвитку птахівництва / С. М. Карпенко // Тваринництво сьогодні. – 2016. – № 7. – С. 12-19.

62. Карпенко С. М. Ринок м'яса птиці / С. М. Карпенко // Корми і факти. – 2017. – № 9. – С. 30.

63. Кашуба Ю. П. Експортні можливості аграрних підприємств України на ринках ЄС / Ю. П. Кашуба // Економіка АПК. – 2017. – № 10. – С. 70-74.

64. Литван Г. Обеспечение качества при экспорте зерна: инспекционные системы, применяемые в мире / Г. Литван // Хранение и переработка зерна. – 2016. – № 6-7. – С. 41-44.

65. Лояніч Г. С. Розвиток ринку олієжированої продукції в Україні / Г. С. Лояніч, Ю. О. Химич // Агросвіт. – 2016. – № 1-2. – С. 37-40.

66. Маслак О. Логістика експорту зерна в

Україні / О. Маслак // Пропозиція. – 2016. – № 11. – С. 44-47.

67. Осташко Т. О. Експорт агропродовольчих товарів у ЄС: перспективи і завдання / Т. О. Осташко // Економіка і прогнозування. – 2016. – № 1. – С. 83-94.

68. Осташко Т. О. Структурні зміни у торгівлі сільськогосподарськими товарами під впливом імплементації угоди про асоціацію між Україною та ЄС / Т. О. Осташко // Економіка України. – 2015. – № 12. – С. 48-58.

69. Петруха Н. Сировинна орієнтація аграрного сектора України: інституціональне підґрунтя та секторальні особливості / Н. Петруха, М. Кузьменко // Економіст. – 2017. – № 2. – С. 29-32.

70. Пісоченко Т. С. Формування та розвиток експортного потенціалу підприємств агропродовольчого підкомплексу : автореф. дис... канд. економ. наук : 08.00.04 / Т. С. Пісоченко. – Миколаїв : МНАУ, 2017. – 32 с.

71. Продан И. ЕС скажет: "Yes"? Европейский вектор отечественного агроэкспорта: соответствовать высоким стандартам! / И. Продан // Зерно. – 2016. – № 6. – С. 30-37.

72. Продан И. Под знаком количества. Экспорт украинской пшеницы: почему египтяне ищут спорыню? / И. Продан // Зерно. – 2016. – № 9. –

С. 86-92.

73. Продан І. Привабливість ріпаку падає? / І. Продан // Аграрний тиждень. Україна. – 2015. – № 7. – С. 25-27.

74. Продан І. Экспортный крен ячменя. Что конъюнктура нам готовит? / І. Продан // Зерно. – 2016. – № 2. – С. 105-111.

Процес змін, що спостерігається в цей час в Україні, охопив усі сфери економічного життя. Експортно-імпортні операції формують значну частину товарного обігу в Україні загалом та в Миколаївській області зокрема. Розвиваючи зовнішньоекономічну діяльність, підприємства прагнуть до підвищення економічної ефективності виробництва, залучення іноземної технології та комерційної реалізації власних науково-технічних досягнень, гарантованого надійного матеріально-технічного забезпечення. Процес змін, що спостерігається в цей час в Україні, охопив усі сфери економічного життя. Експортно-імпортні операції формують значну частину товарного обігу в Україні загалом та в Миколаївській області зокрема. Розвиваючи зовнішньоекономічну діяльність, підприємства прагнуть до підвищення економічної ефективності виробництва, залучення іноземної технології та комерційної реалізації власних науково-технічних досягнень, гарантованого надійного матеріально-технічного забезпечення.

75. Пугачов М. І. Аграрний сектор економіки України в умовах інституційних змін / М. І. Пугачов // Економіка АПК. – 2017. – № 5. – С. 12-18.

76. Розова В. Валютная тиква. Новый взгляд на старую культуру: экспортный потенциал / В. Розова //

Овощеводство. – 2016. – № 10. – С. 50-51.

77. Сало І. А. Адаптація вітчизняного ринку плодів і ягід до умов угоди про зону вільної торгівлі з ЄС / І. А. Сало // Вісник аграрної науки. – 2017. – № 2. – С. 55-60.

78. Сало І. А. Перспективи експорту плодів з України / І. А. Сало // Вісник аграрної науки. – 2015. – № 11. – С. 62-65 .

79. Сидорук, О. І урожаї збільшуються, і експорт [сої] / О. Сидорук // Аграрний тиждень. Україна. – 2015. – № 12. – С. 42-45.

80. Скрипник А. В. Оцінка можливостей експортного потенціалу сільськогосподарської продукції України / А. В. Скрипник, Є. М. Стариченко // Економіка АПК. – 2016. – № 8. – С. 14-21.

У статті висвітлено питання конкурентоспроможності країни в ув'язці з експортним потенціалом. Проведено аналіз та оцінено розвиток сільського господарства і стану якості його інфраструктури. Визначено та проаналізовано позиції за всіма показниками країни в рейтингу Індексу глобальної конкурентоспроможності Всесвітнього економічного форуму. У статті розглянуто оцінка та розвиток експортного потенціалу підприємств як вагомого чинника впливу на економічне зростання. Розроблені пропозиції щодо напрямку підвищення експортного потенціалу на перспективу. У статті розглянуто стан зовнішньоекономічної діяльності України. Досліджено структуру, обсяг імпорту та експорту товарів легкої промисловості України. Проаналізовано загальні тенденції на ринку шкіряного взуття. Окреслено

пріоритетні заходи з покращення стану зовнішньоекономічної діяльності підприємств легкої промисловості.

81. Скрипник А. В. Оцінка можливостей експортного потенціалу сільськогосподарської продукції України / А. В. Скрипник, Є. М. Стариченко // Економіка АПК. – 2016. – № 8. – С. 14-21.

82. Фадеев Л. В. Соя - культура XXI века / Л. В. Фадеев // Масложировой комплекс. – 2015. – № 3. – С. 16-18.

83. Челомбітко А. Експорт до Китаю? Спочатку - фітосанітарні обстеження посівів / А. Челомбітко, О. Башинська // Пропозиція. – 2016. – № 2. – С. 98-106. Про експорт зерна

84. Экспорт аграрной продукции за 10 месяцев вырос на 2,7 млрд долларов [Электронный ресурс] / Министерство аграрной политики // РБК – Україна. – 2017. – 28 нояб. – Режим доступа : <https://www.rbc.ua/rus/news/eksport-agrarnoy-produktsii-10-mesyatsev-1511865264.html>. - Дата последнего доступа : 07.12.2017.

За 10 месяцев 2017 года экспорт украинской аграрной и пищевой продукции достиг отметки в 14,7 млрд долларов и продемонстрировал увеличение на 22,7% или на 2,7 млрд долларов по сравнению с соответствующим периодом 2016 года.

85. Яців І. Б. Формування експорту продукції тваринного походження підприємствами України / І. Б. Яців // Агросвіт. – 2016. – № 15-16. – С. 3-8.

86. Abdrakhmanova A. Z. The research on key competitiveness factors of the economy and agricultural export of Kazakhstan = Дослідження ключових факторів конкурентоспроможності економіки та сільськогосподарського експорту Казахстану / A. Z. Abdrakhmanova, M. R. Kuvatov // Актуальні проблеми економіки. – 2015. – № 6. – С. 91-98.

87. Khateeb El T. T. Empirical investigation of agriculture exports and growth in Egypt: cointegration and causality analyses = Емпіричне дослідження взаємозв'язку сільгоспекспорту та економічного зростання: тести на коінтеграцію та каузальність за даними Єгипту / Khateeb T. T. El // Актуальні проблеми економіки. – 2016. – № 4. – С. 327-339.

Експорт зерна

88. ГПЗКУ с начала 2017/18 МГ экспортировала 720 тыс. т зерновых [Электронный ресурс] // Latifundist Media. – 2017. – 5 дек. – Режим доступа : <https://latifundist.com/novosti/38048-gpzku-s-nachala-201718-mg-eksportirovala-720-tys-t-zernovyh> - Дата последнего доступа: 07.12.2017

89. Духницький Б. В. Торгівля України зерновими та олійними культурами / Б. В. Духницький, Т. В. Сіліфонов // Сортовивчення та охорона прав на сорти рослин. – 2016. – № 3. – С. 85-90.

90. Есин И. ТОП-10 экспортеров пшеницы [Электронный ресурс] / И. Есин // Latifundist Media. – 2017. – 3 марта. – Режим доступа : <https://latifundist.com/rating/top-10-eksporterov-pshenitsy> - Дата

последнего доступа : 07.12.2017

91. Галенко О. І. Розвиток світового ринку зерна: проблеми і тенденції / О. І. Галенко // Агросвіт. – 2017. – № 10. – С. 24-29.

92. Зануда А. Урожай 2017: что не вымерзло и не сгорело? [Электронный ресурс] / А. Зануда // BBC Україна. – 2017. – 28 авг. – Режим доступа : <http://www.bbc.com/ukrainian/features-russian-41074807>. – Дата последнего доступа : 07.12.2017

93. Калінчик М. Ось так ми торгуємо / М. Калінчик // The Ukrainian Farmer. – 2017. – № 8. – С. 40-42. Ринок пшениці

94. Калінчик М. В. Економіко-екологічна стратегія розвитку аграрного сектору: постановка проблеми / М. В. Калінчик, І. М. Алексєнко // Агросвіт. – 2016. – № 3. – С. 3-7.

95. Левицький Я. Будь простішим / Я. Левицький // The Ukrainian Farmer. – 2017. – № 1. – С. 36-38.
2016-й рік став третім роком послаблення бюрократичного тиску на агробізнес. Найбільше регуляторних актів скасовано в експорті зерна.

96. Литван Г. Обеспечение качества при экспорте зерна: инспекционные системы, применяемые в мире / Г. Литван // Хранение и переработка зерна. – 2016. – № 6-7. – С. 41-44.

97. Маслак О. Логістика експорту зерна в

Україні / О. Маслак // Пропозиція. – 2016. – № 11. – С. 44-47.

98. Маслак О. Особливості українського експорту / О. Маслак, І. Куценко. – С. 156- 158.

99. Мельник Л. Л. Проблемні питання щодо напрямів використання зерна в Україні / Л. Л. Мельник, С. В. Васильєв, В. О. Олексюк // Агросвіт. – 2015. – № 22. – С. 11-17.

100. Несоответствие стандартов тормозит экспорт украинского зерна [Электронный ресурс] // Информиндустрия. – 2017. – 6 жовт. – Режим доступа : <http://infoindustria.com.ua/nesootvetstvie-standartov-tormozit-eksport-ukrainskogo-zerna>. – Дата последнего доступа : 28.11.2017

101. Пекін В. Зерно вже не те... / В. Пекін // Корми і факти. – 2017. – № 8. – С. 7.

102. Продан И. Под знаком количества. Экспорт украинской пшеницы: почему египтяне ищут спорыню? / И. Продан // Зерно. – 2016. – № 9. – С. 86-92.

103. С июля Украина экспортировала 720 тыс. тонн зерновых и масличных культур [Электронный ресурс] // РБК – Україна. – 2017. – 5 груд. – Режим доступа : <https://www.rbc.ua/rus/news/iyulya-ukraina-eksportirovala-720-tys-tonn-1512504692.html>. – Дата последнего доступа : 07.12.2017

104. Темпы экспорта украинского зерна отстают

от прошлогодних [Электронный ресурс] // Инфоиндустрия. – 2017. – 20 жовт. – Режим доступа : <http://infoindustria.com.ua/tempyi-eksporta-ukrainskogo-zerna-otstayut-ot-proshlogodnih-pokazateley>. - Дата последнего доступа : 28.11.2017

105. Украина за июль-октябрь экспортировала 829 тыс. т пшеницы в страны Ближнего Востока [Электронный ресурс] // Latifundist Media. – 2017. – 6 дек. – Режим доступа : <https://latifundist.com/novosti/38068-ukraina-za-iyul-oktyabr-eksportirovala-829-tys-t-pshenitsy-v-strany-blizhnego-vostoka>. - Дата последнего доступа : 07.12.2017

106. Украина с начала 2017/18 МГ экспортировала 17,5 млн т зерновых [Электронный ресурс] // Latifundist Media. – 2017. – 6 дек. – Режим доступа : <https://latifundist.com/novosti/38079-ukraina-s-nachala-201718-mg-eksportirovala-175-mln-t-zernovyh>. - Дата последнего доступа : 07.12.2017

107. Украина установила новый рекорд экспорта зерновых [Электронный ресурс] // Слов і діло. – 2017. – 4 лип. – Режим доступа : <https://ru.slovoidilo.ua/2017/07/04/novost/jekonomika/ukrainaustanovila-novuj-rekord-eksporta-zernovyh>. – Дата последнего доступа : 07.12.2017

108. Украинские аграрии уже экспортировали почти 7 миллионов тонн зерновых [Электронный ресурс] // Инфоиндустрия. – 2017. – 9 верес. – Режим доступа : <http://infoindustria.com.ua/ukrainskie-agrarii-uzhe-eksportirovali-pochti-7-millionov-tonn-zernovyih>. –

Дата последнего доступа : 28.11.2017.

Украинские аграрии с начала 2017-2018 маркетингового года (МГ, июль 2017 – июнь 2018) по состоянию на 6 сентября экспортировали 6,75 млн тонн зерновых, сообщила пресс-служба Министерства аграрной политики и продовольствия.

109. Челомбітко А. Экспорт до Китаю? Спочатку - фітосанітарні обстеження посівів / А. Челомбітко, О. Башинська // Пропозиція. – 2016. – № 2. – С. 98-106.
Експорт зерна

110. Экспорт зерна в 2016-2017 МГ составит 39,8 млн тонн – Минагрополитики [Электронный ресурс] // Порты Украины. – 2016. – 8 сент. – Режим доступа : <http://ports.com.ua/news/eksport-zerna-v-2016-2017-mg-sostavit-398-mln-tonn-minagropolitiki>. – Дата останнього доступу : 07.12.2017

111. Экспорт зерна из Украины превысил 17 млн. тонн [Электронный ресурс] // УкрАгроКонсалт. – 2017. – 6 дек. – Режим доступа : <http://www.ukragroconsult.com/news/eksport-zerna-iz-ukrainy-prevysil-17-mln-tonn>. – Дата последнего доступа : 07.12.2017

Експорт продуктів харчування

112. Бажин А. Покупка, продажа и экспорт меда / А. Бажин // Пасічник. – 2015. – № 10. – С. 8-10.

113. Галатюк О. Є. Щоб не втратити бджільництво в Україні... / О. Є. Галатюк, О. О. Застул-

ка // Агроиндустрия. – 2017. – № 9. – С. 10-15.

114. Гриценко В. Л. Економічне моделювання ринку меду / В. Л. Гриценко // Економіка АПК. – 2017. – № 4. – С. 97-106.

115. Жарко А. Аналіз ринку м'яса птиці в Україні / А. Жарко // Тваринництво сьогодні. – 2015. – № 7. – С. 10-11.

116. Ібатулін М. І. Організаційно-економічні засади розвитку племінного свинарства України / М. І. Ібатулін // Агросвіт. – 2017. – № 19-20. – С. 24-29.

117. Карпенко С. М. Основні тенденції розвитку птахівництва / С. М. Карпенко // Тваринництво сьогодні. – 2016. – № 7. – С. 12-19.

118. Карпенко С. М. Ринок м'яса птиці / С. М. Карпенко // Корми і факти. – 2017. – № 9. – С. 30.

119. Китайський мед: натуральний та фальсифікований // Пасіка. – 2016. – № 12. – С. 18-20.

120. Мудрак Р. П. Експорт українського продовольства: стан, тенденції, причини / Р. П. Мудрак // Економіка України : Науковий журнал. – 2014. – № 5. – С. 70-80.

Досліджено стан українського експорту продовольчих товарів; визначено проблеми сировинного характеру вітчизняного продовольчого сектору при одночасному збільшенні імпорту готових харчових продуктів.

121. Новіков О. Є. Експорт продукції овочівництва: моніторинг та основні перешкоди розвитку / О. Є. Новіков, Т. Ш. Садридінор // Аграрна наука - освіта - виробництво: сучасний стан, проблеми та перспективи інтеграції : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої 30-річчю МНАУ (12-14 листопада 2014 р., м. Миколаїв). – Миколаїв : МНАУ, 2014. – С. 61-62.

122. Петриченко В. Ф. Виробництво олійних культур в Україні: сучасні виклики та перспективи / В. Ф. Петриченко, І. С. Воронецька // Економіка АПК. – 2017. – № 10. – С. 32-40.

123. Сало І. А. Перспективи експорту плодів з України / І. А. Сало // Вісник аграрної науки. – 2015. – № 11. – С. 62-65 .

124. Украина наращивает объемы экспорта фруктов и ягод в ЕС [Электронный ресурс] // Latifundist Media. – 2017. – 7 дек. – Режим доступа : <https://latifundist.com/novosti/38076-ukraina-narashchivaet-obemy-eksporta-fruktov-i-yagod-v-es> - Дата последнего доступа : 07.12.2017.

125. Экспорт аграрной продукции за 10 месяцев вырос на 2,7 млрд долларов [Электронный ресурс] / Министерств аграрной политики Украины // РБК-Україна. – 2017. – 28 нояб. – Режим доступа : <https://www.rbc.ua/rus/news/eksport-agrarnoy-produktsii-10-mesyatsev-1511865264.html>. – Дата последнего доступа : 07.12.2017

126. UKRAVIT увеличил экспорт продуктов вдвое [Электронный ресурс] // Latifundist Media. – 2017. – 6 дек. – Режим доступа : <https://latifundist.com/novosti/38075-ukravit-velichil-eksport-produktov-vdvoe> - Дата последнего доступа: 28.11.2017

Авторський покажчик

А

Алексєєнко І. М. 16, 60, 94

Б

Бажин А. 112

Башинська О. 85, 109

Білий С. 2, 50

Білорус О. Г. 3, 4, 51

В

Василенко М. В. 43

Васильєв С. В. 99

Васюк Т. В. 5

Вацик Н. О. 46

Вдовиченко А. М. 6

Венгер В. В. 12

Власов В. І. 3, 51

Волкова Н. Е. 52

Воронецька І. С. 122

Г

Гаврилюк О. В. 4

Галатюк О. Є. 113

Галенко О. І. 91

Герасименко Г. О. 53

Голян В. 54

Гончаров Ю. В. 53

Греш М. 34

Гриценко В. Л. 114

Д

Дахнова О. Є. 31

Добробог М. 7, 55

Духницький Б. В. 89

Е

Есин І. 90

Ж

Жарко А. 8, 115

Жуков В. 56

З

Залізнюк В. 9

Зануда А. 92

Застулка О. О. 113

Зволинський Б. 11

Зубрицький А. І. 6

І

Ібатулін М. І. 116

Івашків І. М. 14, 57

Іщук С. О. 15

К

Калінчик М. 93

Калінчик М. В. 16, 58, 94

Карасьова Н. А. 18, 59, 60

Карпенко С. М. 61, 62, 117, 118

Карп'як М. О. 17

Кашуба Ю. П. 19, 63

Кізло М. В. 46

Колодій І. 20

Кузьменко М. 69

Кузьменко О. Б. 22

Куничка М. 34

Купченко А. 21

Куценко І. 26, 98

Л

Левицький Я. 95
Литван Г. 64, 96
Лір В. Е. 12
Лояніч Г. С. 65

М

Маркович І. Б. 23
Мартиненко В. В. 24
Маслак О. 25, 26, 66, 97, 98
Мельник Л. Л. 99
Мешко Н. П. 27
Міхель Р. В. 28
Мудрак Р. П. 29, 120

Н

Новіков О. Є. 121

О

Олексюк В. О. 99
Оплята В. С. 52
Осташко Т. О. 12, 67, 68

П

Пабат В. О. 13
Павленко Ю. 30
Пекін В. 101
Петриченко В. Ф. 122
Петруха Н. 69
Пенська І. О. 31
Пісоченко Т. С. 32, 70
Попадинець Н. М. 17
Пошивалова О. В. 33
Продан І. 71, 72, 73, 74, 102
Пугачов М. І. 75
П'ятченко Г. О. 3, 51

Р

Ранета Л. 34

Розова В. 76

С

Садридінов Т. Ш. 121
Сало І. А. 77, 78, 123
Сидорук О. 79
Сіліфонов Т. В. 89
Скрипник А. В. 36, 80, 81
Стариченко Є. М. 36, 80, 81
Стешенко Л. 54

Т

Трофимцева О. 37, 38
Туринський В. М. 13

Ф

Фадеев Л. В. 82

Х

Химич Ю. О. 65

Ч

Чан-хі О. С. 45
Челомбітко А. 83, 109
Чернобай Л. І. 46

Ш

Шталь Т. В. 43
Шубравська, О. В. 44

Щ

Щитов Д. М. 27

Я

Ярчук Т. М. 128
Яців І. Б. 47, 85

А

Abdrakhmanova A. Z. 86

F

Fojtikova L. 48

K

Khateeb T.T. El 49, 87

S

Stanickova M. 49

V

Vahalik B. 49

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	3
ВСТУП	4
Експортні можливості України	11
Експорт продукції сільського господарства	21
Експорт зерна	28
Експорт продуктів харчування	32
АВТОРСЬКИЙ ПОКАЖЧИК	36

Аграрні експортні горизонти України

Рекомендаційний покажчик літератури

Укладач: **Фисенко** Інна Анатоліївна

Редактори: О. Г. Пустова, Д. В. Ткаченко

Комп'ютерний набір: І. А. Фисенко

Дизайн і верстка: Д. В. Ткаченко

Формат Ум. друк. арк.

Тираж ___ прим. Зам. № ___

Надруковано у видавничому відділі
Миколаївського національного аграрного університету
54020, м. Миколаїв, вул. Г. Гонгадзе, 9

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 4490 від 20.02.2013 р.

Адреса бібліотеки МНАУ:
54020, м. Миколаїв, вул. Генерала Карпенко, 73

Адреса сайту: lib.mnau.edu.ua